

§ 14**Medborgarförslag om att utlysa klimatnödläge i
Stockholm och på Södermalm**

Svar på medborgarförslag

SÖD 2019/850

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslagen och överlämnar det för kännedom till Miljöförvaltningen.

Sammanfattning av ärendet

Nämnden har erhållit fyra medborgarförslag om att utlysa klimatnödläge i Stockholms stad och Södermalms stadsdel.

Förslagsställarna är starkt oroade över att inte tillräckliga åtgärder vidtas för att bryta den snabba utvecklingen mot klimatkatastrof, utarmningen av jorden och utrotningen av djur och växter.

Förvaltningen anser att medborgarförslagen är intressanta. Förvaltningen bedömer däremot att förslagen vänder sig till en högre instans än vad förvaltningen råder över. Stadsdelsnämndens miljöarbete styrs genom stadens budget och vad som anges i stadens miljöprogram 2016-2019. I budgeten ges olika uppdrag inom miljöområdet till stadens nämnder och bolagsstyrelser, utifrån ansvarsområde. Förvaltningen har pågående arbeten med flertalet miljöåtgärder där bland annat antalet hämtställen för matavfall ökar i verksamheten och gamla vitvaror, armaturer och värmesystem byts ut till mer energieffektiva.

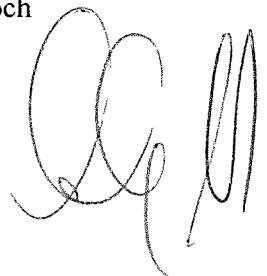
Förvaltningen föreslår att nämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslagen.

Förvaltningen föreslår även att nämnden överlämnar det för kännedom till Miljöförvaltningen.

Förslag till beslut

Christoffer Järkeborn m.fl. (M), Anne-Lie Elfven (L), Anna-Klara Müntzing (MP) och Lars Rottem Krangnes (C) ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Elis Wibacke m.fl. (V) lämnade ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden ställde sig bakom det.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Elis Wibacke (V) och Maurits Otterloo (V) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag:

1. Att förvaltningen utlyser att vi befinner oss i ett klimatnödläge och att det varar tills världens nationer säkerställt att 1,5-gradersmålet uppnås.
2. Att förvaltningen tar fram en handlingsplan som svarar mot klimatnödläget och redogör de åtgärder som förvaltningen gör och avser att göra för att komma till rätta med detta lokalt.

Vi står inför vår tids största utmaning

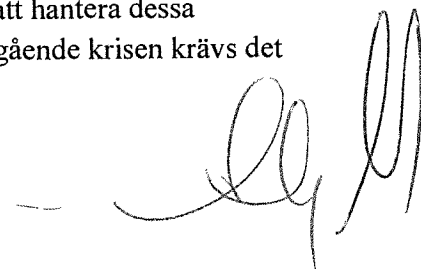
I Parisavtalet 2015 beslutade världens nationer att temperaturökningen bör begränsas till max 1,5 grader. Utifrån de åtgärder som hittills utlovats globalt tyder dock i nuläget ingenting på att detta mål kommer att nås. Istället är vi på väg mot en katastrofal uppvärmning på mellan 3 och 5 grader.

EU:s klimatorgan Copernicus rapporterade nyligen att juli månad blir den varmaste som uppmätts hittills. Rapporten slår även fast att 2015–2019 varit den varmaste femårsperioden i världen. Även om temperaturen hemma i Stockholm hållit sig lägre än förra sommaren så är temperaturhöjningen ett faktum som måste adresseras globalt – men också lokalt på Södermalm.

Mest uppmärksammat i Sverige har förmodligen varit att det i ett av våra favoritresmål, Paris, uppmättes 37 grader i juni. Det var så varmt att stan var tvungen att öppna kylrum för att framför allt äldre människor skulle kunna svalka sig. Ledande klimatforskare konstaterade nyligen att värmeböljor, likt den i Europa i slutet av juni, numera har minst fem gånger större chans att inträffa just på grund av klimatförändringarna.

Nödläget är redan här

Enskilda punktinsatser är inte tillräckligt för att hantera dessa omfattande utmaningar. För att vända den pågående krisen krävs det

att vi sluter samman över ideologiska gränser och tar gemensamma krafttag för att rädda vår planet.

Därför att även vid en begränsad uppvärmning står Stockholm stad inför ett nödläge. SMHI:s klimatscenario för Stockholms län visar att dricksvattnet för två miljoner människor hotas när saltvatten tränger in i Mälaren. Klimat- och sårbarhetsutredningen slår fast att allvarliga infektionssjukdomar som borrelia, denguefeber och badsårsfeber kommer att hota medborgarnas hälsa.

Risken för dödliga värmeböljor, översvämningar och stormar ökar, samtidigt som kvaliteten på badvatten och luft blir allt sämre. En fjärdedel av Stockholms skärgård hotas försvinna med ökade havsnivåer, troligen redan under våra barns livstid. Men bara för att klimatkrisens grymma effekter inte känns just nu så innebär det inte att vi kan sitta stilla.

Om inte vi, vem?

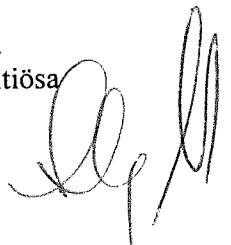
Alla politiska beslut är normerande. Att utropa nödläge för klimatet är symboliskt viktigt för att visa att vi politiker tar frågan och vår framtid på största allvar. För trots att läget är akut, och att det konstaterats hur många gånger som helst av forskningen, så finns en fortsatt tro att det går att skjuta på de hårda besluten. Om inte vi politiker gör vårt allra yttersta för att motverka klimatet hur kan vi då förvänta oss detsamma från myndigheter, företag eller gemene man?

En ny växande klimatrörelse med Greta Thunberg i spetsen kräver tillsammans med världens forskare att vi politiker ska ta klimatfrågan på större allvar. När vi imorgon ser Stockholms kanske största klimatdemonstration någonsin – en av många i världen – vad kommer er magkänsla att säga dig? Har vi som politiker gjort allt i vår makt för att vända klimatkrisen och säkra vår framtid?

Särskilt uttalande

Christoffer Järkeborn m.fl. (M), Anne-Lie Elfven (L), Anna-Klara Müntzing (MP) och Lars Rottem Krangnes (C) lämnade ett särskilt uttalande:

Vi delar den oron och har stor förståelse för uppmaningen till handling som genomsyrar de fyra medborgarförslagen. Ambitiösa

klimatmål är av största vikt och här har världens alla länder viktiga roller. Så även företag, organisationer och individer. Både regeringen, staden och vi i majoriteten i stadsdelsnämnden konstaterar också att vi absolut befinner oss i vad som kan beskrivas som ett klimatnödläge och att de gemensamma ansträngningarna på alla nivåer måste leda till avgörande skillnad.

Att formellt utlysa klimatnödläge i stadsdelen är tyvärr ett osäkert verktyg för att uppnå detta. I själva verket, utifrån vad vi känner till, har det inte lett till skillnad på de ställen där man gjort det. Det riskerar därmed att skapa falsk tilltro till att situationen därmed kommer att lösa sig. Juridiskt är det också problematiskt då det inte är utrett vad det konkret innebär för stadsdelen eller vad det betyder i praktiken.

Det är viktigt att alla i samhället förstår vidden av klimatfrågan och att vi alla tillsammans gör mer. Staden arbetar intensivt med en rad av de frågor som nämns i förslagen. Stadsdelsnämnden arbetar målinriktat med klimatåtgärder och klimatsmartare drift på alla verksamhetsområden.

Vi i den grönbå majoriteten har höga ambitioner för ett ännu grönare och mer klimatsmart Södermalm, och vill ta nya, konkreta steg i kommande års verksamhetsplan och budget. Vi hoppas medborgarna på Södermalm fortsätter att vara otålmodiga, lyfta lokala klimatförslag och syna oss lokalpolitiker i sömmarna.

Ersättaryttranden

Frida Bondesson (KD) ställde sig bakom det särskilda uttalandet från Christoffer Järkeborn m.fl. (M), Anne-Lie Elfven (L), Anna-Klara Müntzing (MP) och Lars Rottem Krangnes (C).

Djuna Jangmyr (Fi) ställde sig bakom förslaget från Elis Wibacke m.fl. (V).

Handlingar i ärendet

- SÖD 2019/850-5 Tjänsteutlåtande Medborgarförslag om att utlysa klimatnödläge i Stockholm stad och på Södermalm
- SÖD 2019/850-5.1 850
- SÖD 2019/850-5.2 851
- SÖD 2019/850-5.3 857
- SÖD 2019/850-5.4 921

